

POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI
INSTYTUT POLSKI I MUZEUM IM. GEN. SIKORSKIEGO W LONDYNIE

DOKUMENTY RZĄDU RP NA OBCYZNIE

SUPLEMENTY

DO TOMÓW I–VIII
PROTOKOŁÓW POSIEDZEŃ RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
październik 1939 – sierpień 1945

Opracował
WOJCIECH ROJEK
przy współpracy
ANDRZEJA SUCHCITZA

OFICyna WYDAWNICZO-DRUKARSKA „SECESJA”
KRAKÓW 2010

POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES
POLISH INSTITUTE AND SIKORSKI MUSEUM IN LONDON

DOCUMENTS
OF THE
POLISH GOVERNMENT
IN EXILE

SUPPLEMENTS
TO VOLUMES I–VIII
MINUTES OF THE MEETINGS OF THE COUNCIL
OF MINISTERS OF THE POLISH REPUBLIC

Edited by
WOJCIECH ROJEK
with the assistance of
ANDRZEJ SUCHCITZ

PUBLISHING HOUSE „SECESJA”
CRACOW 2010

SPIS TREŚCI

Nota edytorska	V
Skrócenia	X
Objaśnienia symboli literowych stosowanych w tekstach dokumentów	XIII
Chronologiczny spis dokumentów	XIV
Chronological list of documents	XXIII
Dokumenty	1
Corrigenda et addenda do t. I–VIII	610
Indeks osób	629
Indeks geograficzno-rzeczowy	646

CHRONOLOGICZNY SPIS DOKUMENTÓW

3K.	Notatki z posiedzenia Rady Ministrów z 10 października 1939 r.	1
4D.	Notatki z posiedzenia Rady Ministrów z 17 października 1939 r.	11
4E.	Notatka dyrektora Biura Prezydium Rady Ministrów A. Romera postulująca uzupełnienie tekstu brulionu protokołu posiedzenia Rady Ministrów z 17 października 1939 r.	23
5I.	Notatki z posiedzenia Rady Ministrów w Paryżu 27 października 1939 r.	23
12I.	Rozporządzenie premiera gen. W. Sikorskiego w sprawie składu i zakresu działania Prezydium Rady Ministrów	34
13B.	Uchwała Rady Ministrów w sprawie sprawozdania premiera gen. W. Sikorskiego z podpisania umów wojskowych z Francją i Wielką Brytanią	37
33A.	Dyrektywa premiera gen. W. Sikorskiego w sprawie odtworzenia władz naczelných RP w Wielkiej Brytanii	39
34B.	Sprawozdanie gen. W. Sikorskiego z przebiegu ewakuacji armii polskiej z Francji do Wielkiej Brytanii.	40
41B.	Sprawozdanie z działalności PCK we Francji w dobie ewakuacji armii polskiej do Wielkiej Brytanii.	45
41C.	Protokół narady u Prezydenta Rzeczypospolitej nad wytycznymi polskiej polityki zagranicznej	51
42A.	Telegram chargé d'affaires F. Frankowskiego z Vichy o stanie spraw polskich	70
42B.	Polecenia gen. W. Sikorskiego dla chargé d'affaires F. Frankowskiego	72
44A.	Wniosek min. A. Zaleskiego na Radę Ministrów w sprawie utworzenia placówek dyplomatycznych i konsularnych w Brytyjskiej Wspólnocie Narodów	73
50B.	List premiera gen. W. Sikorskiego do E. Beneša członka uchodźczego Czechosłowackiego Komitetu Narodowego.	76
50C.	Memorandum towarzyszące listowi premiera gen. W. Sikorskiego	78
50D.	List min. E. Halifaxa do min. A. Zaleskiego w odpowiedzi na zastrzeżenia strony polskiej przeciw uznaniu przez Wielką Brytanię aneksji państw bałtyckich przez ZSRR	85

52A.	Meldunek attaché wojskowego przy Ambasadzie RP w Londynie gen. B. Regulskiego do gen. W. Sikorskiego w sprawie brytyjskich kredytów wojskowych, wraz z protokołem konferencji w Ministerstwie Wojny	88
53A.	Instrukcje Rządu RP dla ambasadora RP w Waszyngtonie J. Ciechanowskiego wraz z określeniem zadań stojących przed Ambasadą RP	95
54A.	List premiera W. Churchilla do premiera gen. W. Sikorskiego z 24 stycznia 1941 r.	104
54B.	Odpowiedź premiera gen. W. Sikorskiego na list premiera W. Churchilla z 31 stycznia 1941 r.	107
55A.	Preliminarz budżetowy polskich wojsk lądowych na terenie Wielkiej Brytanii na rok 1941.	113
55B.	Budżet Sztabu Naczelnego Wodza na rok 1941.	123
58C.	Memoriał dla prezydenta F. D. Roosevelta	128
61C.	Pismo byłego prezydenta Republiki Ukraińskiej W. Prokopowicza do min. S. Kota	135
65C.	Pismo adm. J. Świrskiego do gen. W. Sikorskiego w sprawie uposażeń w Marynarce Wojennej	140
72A.	Notatka z rozmowy premiera gen. W. Sikorskiego z min. A. Edenem	142
72B.	Tłumaczenie notatki z rozmowy min. A. Edena z amb. ZSRR I. Majskim	145
74A.	Pismo gen. K. Sosnkowskiego do dyrektora Biura Prezydium Rady Ministrów A. Romera z dnia 21 lipca 1941 r. w sprawie sprostowania tekstu protokołu posiedzenia Rady Ministrów	146
80C.	Pismo min. A. Zaleskiego do premiera gen. W. Sikorskiego o przyczynach złożonej przez niego dymisji	149
80D.	Stanowisko min. A. Zaleskiego w sprawie rokowań polsko-sowieckich w lipcu 1941 r.	156
82B.	Notatka amb. E. Raczyńskiego dla premiera gen. W. Sikorskiego relacjonująca rozmowę z min. A. Edenem	179
90A.	Pismo Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu w sprawie kontroli funduszu dyspozycyjnego MSZ	181
93C.	Notatka amb. E. Raczyńskiego relacjonująca rozmowę premiera gen. W. Sikorskiego z amb. sowieckim A. Bogomołowem	182
105A.	Ocena położenia na froncie wschodnim	185
109D.	Prośba skierowana na ręce prezydenta W. Raczkiewicza o powołanie w skład Rady Narodowej RP reprezentanta wilnian	194
109E.	Wniosek min. W. Komarnickiego na Radę Ministrów w sprawie unifikacji przepisów o organizacji Ministerstwa Sprawiedliwości	196
110B.	Sprawozdanie min. J. Stańczyka z prac Międzynarodowej Konferencji Pracy w New Yorku oraz z działalności w czasie pobytu w Stanach Zjednoczonych	199

111H.	Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 10 marca 1942 r. . . .	221
111I.	Komentarz min. H. Strasburgera do sprawozdania NIK na rok 1940	222
116C.	Pismo dyrektora Biura Prezydium Rady Ministrów A. Romera do min. S. Mikołajczyka z 28 maja 1942 r. w sprawie ustępu z pisma A. Zaleskiego do Prezydium Rady Ministrów, korygującego treść protokołu posiedzenia Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 1942 r. . .	229
118A.	Wniosek min. H. Strasburgera na Radę Ministrów w sprawie wykonania budżetu na rok 1942 w okresie od dnia 30 kwietnia 1942 do 31 maja 1942 r.	230
118C.	Wniosek min. J. Stańczyka na Radę Ministrów w sprawie wszczęcia rokowań o przekazywanie dolarów do Francji.	231
119A.	Stanowisko J. W. Stalina wobec depešy gen. W. Sikorskiego z dnia 9 kwietnia 1942 r.	235
119B.	Uchwała Rady Ministrów z dnia 19 maja 1942 r.	238
119C.	Wniosek nagły min. H. Strasburgera w porozumieniu z min. gen. M. Kukielem na Radę Ministrów w sprawie sprzedaży części złota Banku Polskiego	239
119D.	Wymiana listów między prezydentem W. Raczkiewiczem i premierem gen. W. Sikorskim w sprawie następstwa na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej	240
121C.	Wymiana korespondencji między premierem gen. W. Sikorskim a min. A. Edenem	244
121D.	Sprawozdanie amb. J. Ciechanowskiego z 13 czerwca 1942 r. z rozmowy z sekretarzem stanu USA C. Hullem.	251
121E.	Wniosek min. J. Stańczyka w sprawie podwyższenia kredytu na odzież dla zwolnionych z wojska.	254
122A.	Polski projekt prolongaty polsko-brytyjskiego układu o pomocy wzajemnej z 25 sierpnia 1939 r.	255
124C.	Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 2 lipca 1942 r.	256
124D.	Uchwała Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1942 r. w sprawie tymczasowej organizacji Ministerstwa Przemysłu, Handlu i Żeglugi . .	257
126C.	Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie zatrudnienia w urzędach państwowych inwalidów i wojskowych zwolnionych z wojska ze względu na wiek.	259
127D.	Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 24 lipca 1942 r.	260
127E.	Zarys międzynarodowego programu partii chłopskich	261
128A.	Depesza amb. S. Kota w sprawie aresztowania przez władze sowieckie delegatów Ambasady RP w ZSRR.	268
129B.	Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 11 sierpnia 1942 r. . . .	269
129C.	List premiera gen. W. Sikorskiego do szefa brytyjskiego Imperialnego Sztabu Generalnego gen. A. Brooke'a	270
130E.	Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 17 sierpnia 1942 r. . . .	274

131C. Stosunek Sowietów do polskich mniejszości narodowych	275
131D. Sprawa Armii Polskiej w ZSRR	282
131E. Zagadnienie obywatelstwa polskiego osób narodowości niepolskiej	293
131F. Zwolnienie obywateli polskich pozbawionych wolności w ZSRR	300
131G. Opieka nad ludnością polską w ZSRR.	304
132D. Notatka z rozmowy z 27 sierpnia 1942 r. min. E. Raczyńskiego z min. A. Edenem	312
133D. Depesza radcy Ambasady RP w Kujbyszewie H. Sokolnickiego w sprawie interwencji brytyjskiej w Moskwie, dotycząca aresztowa- nych delegatów Ambasady RP w ZSRR	316
133E. Wniosek min. S. Mikołajczyka na Radę Ministrów w sprawie regu- laminu Komitetu dla Spraw Kraju	317
133F. Wniosek min. S. Mikołajczyka na Radę Ministrów, przyznający mi- nistrowi spraw wewnętrznych wyłączność w sferze propagandy kra- jowej	319
134D. Depesza amb. S. Kota dotycząca starań o interwencję USA w spra- wach polskich w ZSRR	320
134E. Międzysojusznicze ugrupowanie dla studiów nad aktywnością Nie- miec i ich satelitów	322
135E. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 7 października 1942 r.	328
135F. Wniosek min. J. Kwapińskiego na Radę Ministrów w sprawie po- wołania Komisji Oszczędnościowej	330
137C. Uchwała Rady Ministrów z 17 października 1942 r. w sprawie tym- czasowej organizacji Ministerstwa Skarbu	331
138C. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 3 listopada 1942 r.	334
138D. Uzasadnienie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 marca 1943 r. o wojennym podatku dochodowym od przedsiębiorstw że- glugi morskiej i rybołówstwa morskiego	335
139D. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 19 listopada 1942 r.	337
139E. Wniosek min. M. Kukieła na Radę Ministrów w sprawie zmiany re- gulaminu Komitetu Ekonomicznego Ministrów	338
139F. Uwagi na temat tymczasowego statutu MON	339
141J. Uzasadnienie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 marca 1943 r. o zmianie przepisów o sądownictwie wojskowym	348
141K. Tekst protestu Rządu RP przeciw okrucieństwom niemieckim po- pełnianym w Kraju, przygotowany na posiedzenie Rady Narodowej RP	349
141L. Wniosek na Radę Ministrów min. J. Kwapińskiego, złożony w poro- zumieniu z min. min. J. Stańczykiem i E. Raczyńskim, w sprawie organizacji osiedli polskich w Afryce Wschodniej	353

142E. Uzasadnienie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o przekazaniu Ministrowi Przemysłu, Handlu i Żeglugi niektórych uprawnień nadanych Ministrowi Skarbu dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 lutego 1940 r. o zarządzaniu i rozporządzaniu mieniem polskim za granicą	357
146A. Notatka z konferencji w dniu 26 grudnia 1942 r. w Foreign Office	359
150A. Wniosek min. E. Raczyńskiego w sprawie przygotowania kadr polskiej służby zagranicznej na okres zakończenia wojny	362
155Z. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 21 stycznia 1943 r.	364
156G. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 25 stycznia 1943 r.	365
156H. Wniosek min. J. Kwapińskiego w sprawie uzupełnienia budżetu na rok 1943	366
156I. Wniosek min. M. Kukiela na Radę Ministrów w sprawie zmiany uposażenia dla generałów broni i generałów dywizji na obszarze szterlingowym	367
156J. Wniosek min. M. Kukiela na Radę Ministrów w sprawie wynagrodzenia za pracę w urzędach i instytucjach państwowych oraz handlu, przemyśle i zawodach cywilnych oficerów urlopowanych względnie przeniesionych w stan nieczynny z prawem do wojskowego uposażenia zmniejszonego	371
156K. Odpowiedź rządu RP na rezolucję Rady Narodowej RP, uchwalone w związku z kredytami dodatkowymi na rok 1942	375
158C. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 11 lutego 1943 r.	376
158D. Zarządzenie o przygotowaniu kandydatów do służby dyplomatyczno-konsularnej	377
158E. Pismo dyrektora Biura Prezydium Rady Ministrów z dnia 2 marca 1943 r. do min. J. Kwapińskiego w sprawie korekty tekstu jego referatu ogłoszonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 11 lutego tegoż roku	382
160B. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 25 lutego 1943 r.	384
160C. Pismo min. W. Komarnickiego do premiera gen. W. Sikorskiego z 11 stycznia 1943 r. w sprawie reformy ustroju sądów powszechnych	385
164C. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 18 marca 1943 r.	387
165A. Poprawki uchwalone przez Radę Narodową do projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o odpowiedzialności karnej za zbrodnie wojenne	388
165B. Wniosek min. J. Kwapińskiego na Radę Ministrów w sprawie uzupełnienia wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943	391

165C. Uzasadnienie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z 30 marca 1943 r. o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o wydatkach i dochodach państwowych na okres od 1 stycznia do 31 marca 1943 r.	394
166D. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 31 marca 1943 r.	397
167F. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 9 kwietnia 1943 r.	398
169C. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 21 kwietnia 1943 r.	399
169D. Pismo sekretarza generalnego MPiOS L. Grosfelda z 7 kwietnia 1943 r. w sprawie powzięcia decyzji przez Radę Ministrów o podpisaniu protokołu polsko-brytyjskiego o zaopatrzeniu inwalidzkim.	400
173B. Notatka charakteryzująca środowisko komunistów polskich w Moskwie	404
173C. Notatka dotycząca działalności Sowietów na terenie okupowanej przez Niemców Polski	409
174A. Nota min. E. Raczyńskiego z 13 maja 1943 r. do min. A. Edena w sprawie formowania przez władze ZSRR dywizji polskiej	419
175A. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 17 maja 1943 r.	421
177C. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie uzupełnienia wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943	422
177D. Zastrzeżenia min. S. Mikołajczyka do wniosku min. E. Raczyńskiego w sprawie uzupełnienia wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943	425
177E. Odpowiedź min. E. Raczyńskiego z 20 maja 1943 r. na zastrzeżenia min. S. Mikołajczyka	426
179B. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 7 czerwca 1943 r.	428
180E. Uzasadnienie składu listy osób otrzymujących indywidualne zaopatrzenie z budżetu Ministerstwa Skarbu.	428
181A. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 18 czerwca 1943 r.	433
181B. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o wydatkach na Polskie Siły Zbrojne na okres od 1 lipca do 30 września 1943 r.	435
182B. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 22 czerwca 1943 r.	437
183B. Porządek obrad Rady Ministrów w dniu 25 czerwca 1943 r.	438
183C. Wniosek min. H. Strasburgera na Radę Ministrów w sprawie uzupełnienia etatów Ambasady RP w Waszyngtonie.	439
183D. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie zmiany wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943 w Meksyku	440
183E. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie zmiany wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943 w Iranie	442

183F. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie zmiany wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943 w Kanadzie	443
183G. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie zmiany wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943 przy rządzie Grecji	445
183H. Wniosek min. E. Raczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie zmiany wykazu stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1943 w Peru	446
192F. List min. W. Komarnickiego do min. K. Popiela w sprawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji administracji centralnej	448
197C. Wniosek na Radę Ministrów w sprawie stanowisk sekretarzy generalnych w ministerstwach	453
198G. Zmiany w statucie organizacyjnym MOAP	454
201C. List premiera S. Mikołajczyka do NW gen. K. Sosnkowskiego z 19 sierpnia 1943 r. w sprawie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji naczelnych władz wojskowych	456
201D. Wniosek min. L. Grosfelda na Radę Ministrów w sprawie przeniesienia kredytów w budżecie Prezydium Rady Ministrów na rok 1943.	463
201E. Wniosek min. L. Grosfelda na Radę Ministrów w sprawie przyjęcia wszystkich poprawek Rady Narodowej RP do projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o wydatkach i dochodach państwowych na okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 1943 r.	464
201F. Wniosek nagły min. J. Stańczyka na Radę Ministrów w sprawie podwyższenia zasiłku uchodźczego w Palestynie	467
202B. Wniosek min. M. Kukieła na Radę Ministrów w sprawie zmiany ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym	468
202C. Umotywowanie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o obowiązku składania broni, materiałów wybuchowych i radiostacji nadawczych.	471
207C. Zarządzenie Rady Ministrów o zmianach w organizacji sądów doraznych i w postępowaniu doraźnym	472
208D. Uzasadnienie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o stopniach funkcyjnych żołnierzy lotnictwa w czasie trwania wyjątkowych okoliczności wywołanych wojną.	475
215E. Informacje z 27 listopada 1943 r. w sprawie ogólnych zasad polityki UNRRA	479
216D. Instrukcja zakresu pracy Inspektora do spraw Zarządu Wojskowego terytoriów okupowanych	482

216E. Zasady prac rządu nad przygotowaniem okupacji wschodnich ziem Rzeszy Niemieckiej	487
219E. Pismo min. S. Kota do min. W. Banaczyka z 16 grudnia 1943 r. z odpisem swego pisma do Ministerstwa Skarbu z dnia 22 października 1943 r. w sprawie kredytów na propagandę w Stanach Zjednoczonych Ameryki.	491
228A. Wyniki obrad pierwszej sesji Rady UNRRA w Atlantic City	493
229D. Motywy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o egzaminach sędziowskich przy Ministerstwie Sprawiedliwości	499
231D. Uchwała Rady Ministrów w przedmiocie zmiany uchwały Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1943 r. w sprawie równoczesnego zatrudniania małżonków w urzędach i przedsiębiorstwach państwowych oraz instytucjach przez Państwo subwencjonowanych i kontrolowanych	500
233C. Pismo I sekretarza Ambasady RP w Londynie Józefa Zarańskiego do radcy Ambasady RP w Londynie J. Wejtki	501
237E. Pismo szefa Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej A. Zaleskiego do dyrektora Biura Prezydium Rady Ministrów z 9 sierpnia 1943 r. w sprawie funduszy reprezentacyjnych	503
237F. Projekt dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o Krzyżu Armii Polskiej we Francji	504
238D. Wniosek min. J. Stańczyka w sprawie budżetu dla delegacji polskiej na konferencję Międzynarodowego Biura Pracy w Filadelfii	509
242H. Wniosek min. T. Romera na Radę Ministrów w sprawie zmiany wyroku stanowisk i uposażeń dla urzędów zagranicznych RP na rok 1944.	513
242I. Wniosek min. J. Stańczyka na Radę Ministrów w sprawie zasiłków uchodźczych dla rodzin dezertorów z Armii Polskiej na Wschodzie	514
242J. Notatka kierownika Działu Spraw Narodowościowych MSW O. Górki z 7 marca 1944 r. dla min. W. Banaczyka	516
242K. Uwagi dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa MSW T. Modelskiego dotyczące wniosku min. J. Stańczyka w sprawie zasiłku uchodźczego w Palestynie dla rodzin dezertorów z Armii Polskiej na Wschodzie	518
242L. Wniosek min. ks. Z. Kaczyńskiego na Radę Ministrów w sprawie przyznania słuchaczom Kursu Administracji Prywatno-Gospodarczej jednorazowej zapomogi.	519
243E. Uzasadnienie do § § 2, 5 i 10 statutu MWRiOP.	520
253F. List przewodniczącego Międzysojuszniczego Komitetu do spraw Potrzeb Powojennych F. W. Leith-Rossa do przedstawicieli rządów europejskich krajów członkowskich CCE.	523

Odpowiedź min. J. Kwapińskiego skierowana do przewodniczącego Międzysojuszniczego Komitetu do spraw Potrzeb Powojennych F. W. Leith-Rossa.	525
264C. Uzasadnienie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowym	527
285G. Uwagi min. W. Banaczyka do projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zgromadzeniach	542
285H. Notatka Działu Bezpieczeństwa MSW w sprawie projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zgromadzeniach	544
286B. Ordynacje wyborcze do sejmiku i senatu. Uzasadnienie ogólne	546
297A. Notatka amb. J. Ciechanowskiego z 7 września 1944 r. w sprawie konferencji w Dumbarton Oaks	556
298C. Umowa o opiece zdrowotnej i sanitarnej nad osobami wysiedlonymi	559
327B. Kwestia wznowienia we Francji kredytu cywilnego dla Rządu RP	572
327C. Dalsze starania w sprawie wznowienia we Francji kredytu cywilnego dla Rządu RP	574
338G. Notatka amb. J. Ciechanowskiego z 25 kwietnia 1945 r. w sprawie waszyngtońskiej wizyty komisarza W. Mołotowa.	575
346B. Depesza pośła S. Glasera relacjonująca jego wizytę w Paryżu w sprawie osób wysiedlonych	583
350E. Notatka amb. J. Ciechanowskiego z 15 kwietnia 1945 r. w sprawie stosunków z UNRRA	585
352G. Uzasadnienie dekretu Prezydenta RP o zmianie dekretu Prezydenta RP z 12 marca 1937 r. o służbie wojskowej oficerów	590
354F. Depesza E. Hutten-Czapskiego w sprawie jego pobytu w Niemczech	591
354G. Raport E. Hutten-Czapskiego z podróży do szeregu obozów na terenie Rzeszy Niemieckiej i Austrii w dniach pomiędzy 22 maja i 4 czerwca 1945 r.	592
354H. Uzasadnienie czterech projektów dekretów Prezydenta RP	599
356G. Projekt dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie niektórych przepisów dotyczących organizacji Sił Zbrojnych	601

CHRONOLOGICAL LIST OF DOCUMENTS

3K.	Notes from the Council of Ministers' meeting on 10 th October 1939	1
4D.	Notes from the Council of Ministers' meeting on 17 th October 1939	11
4E.	Aide-memoire of the Director of the Cabinet Office A. Romer concerning additional information to the draft minute of the Council of Ministers meeting of 17 th October 1939	23
5I.	Notes from the Council of Ministers' meeting on 27 th October 1939	23
12I.	Prime Minister Gen. W. Sikorski's directive concerning the posts held and duties of the Cabinet Office	34
13B.	Resolution of the Council of Ministers concerning the Prime Minister's report of the signing of military agreements with France and Great Britain	37
33A.	Prime Minister Gen. W. Sikorski's directive concerning the re-establishment of the Polish Republic's highest state authorities in Great Britain	39
34B.	Gen. W. Sikorski's report on the evacuation of the Polish Army to Great Britain	40
41B.	Report concerning the activities of the Polish Red Cross in France during the evacuation of the Polish Army to Great Britain. . .	45
41C.	Minutes of the meeting with the President of the Polish Republic concerning the principles of Polish foreign policy	51
42A.	Telegram from the Polish Chargé d'affaires F. Frankowski in Vichy concerning the state of Polish affairs	70
42B.	Gen. W. Sikorski's instructions for F. Frankowski Polish chargé d'affaires in Vichy.	72
44B.	The Foreign Minister A. Zaleski's motion to the Council of Ministers concerning the opening of diplomatic and consular posts in countries of the British Commonwealth	73
50B.	Prime Minister W. Sikorski's letter to E. Beneš a member of the exiled Czechoslovak National Committee	76
50C.	Memorandum attached to the aforementioned letter.	78
50D.	The British Foreign Secretary E. Halifax's letter to the Foreign Minister A. Zaleski in reply to Polish reservations to Britain's recognition of the annexation of the Baltic States by the USSR . . .	85

52A.	The Military Attaché in London Gen. B. Regulski's report to Gen. W. Sikorski concerning British military credits and minutes of a conference held at the War Office	88
53A.	The Polish Government's instruction to its Ambassador in Washington J. Ciechanowski together with an outline of the Embassy's tasks	95
54A.	Prime Minister W. Churchill's letter to Prime Minister Gen. W. Sikorski 24 th January 1941	104
54B.	Gen. W. Sikorski's reply to Prime Minister W. Churchill 31 st January 1941	107
55A.	Budget estimates for the Polish Land Forces in the United Kingdom for 1941	113
55B.	Budget of the Polish General Staff for 1941	123
58C.	Memorandum for US President F. D. Roosevelt	128
61C.	Letter from the ex. President of the Republic of Ukraine W. Prokopowicz to Minister S. Kot	135
65C.	Vice Admiral J. Świrski's letter to Gen. W. Sikorski concerning payments in the Polish Navy.	140
72A.	Minutes of talks held between Prime Minister Gen. W. Sikorski and the British Foreign Secretary A. Eden	142
72B.	Translated minutes of the meeting between Foreign Secretary A. Eden and the Soviet Ambassador in London I. Maisky	145
74A.	Gen. K. Sosnkowski's letter to the Director of the Cabinet Office A. Romer concerning amendments to the minutes of the Council of Ministers' meeting 21 st July 1941.	146
80C.	A. Zaleski's letter to Prime Minister Gen. W. Sikorski giving reasons for his resignation as Foreign Minister	149
80D.	Foreign Minister A. Zaleski's position concerning Polish-Soviet negotiations in July 1941.	156
82B.	Ambassador E. Raczynski's note for Prime Minister Gen. W. Sikorski concerning his conversation with Foreign Secretary A. Eden	179
90A.	Letter from the Ministry of Finance, and the Ministry of Industry and Trade concerning control of the Foreign Ministry's special funds	181
93C.	Ambassador E. Raczynski's note reporting the conversation between Prime Minister Gen. W. Sikorski and A. Bogomołow Soviet Ambassador to the Polish Government	182
105A.	Appraisal of the situation on the Eastern Front	185
109D.	Request addressed to President W. Raczkiewicz to nominate a representative of the Wilno Province to the Polish National Council	194

109E. The Minister Justice W. Komarnicki's motion to the Council of Ministers concerning the unification of rules governing the organisation of the Ministry of Justice	196
110B. The Minister of Labour and Social Welfare J. Stańczyk's report concerning the work of the International Labour Conference in New York and of his activities whilst in the USA	199
111H. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 10 th March 1942	221
111I. The Minister of Finance H. Strasburger's comments concerning the report of the Supreme Audit Chamber for 1940	222
116C. The Cabinet Office director's letter to Minister S. Mikołajczyk regarding a passage in Minister A. Zaleski's letter to the Cabinet Office amending the text of the minutes of the Council of Ministers' meeting on 20 th April 1942	229
118A. The Minister of Finance H. Strasburger's motion for the Council of Ministers concerning the carrying out of the budget for 1942 during the period from 30 th April to 31 st May 1942	230
118C. The Minister of Labour and Social Welfare J. Stańczyk's motion for the Council of Ministers regarding the initiation of negotiations allowing the transfer of dollars to France	231
119A. J. Stalin's position vis à vis Gen. W. Sikorski's telegram of 9 th April 1942.	235
119B. The Council of Ministers' resolution of 19 th May 1942	238
119C. The Minister of Finance H. Strasburger's emergency motion for the Council of Ministers concerning the sale of a part of the Bank of Poland's gold reserves	239
119D. Exchange of letters between President W. Raczkiewicz and Prime Minister Gen. W. Sikorski concerning the succession to the presidency	240
121C. Exchange of correspondence between Prime Minister Gen. W. Sikorski and the British Foreign Secretary A. Eden	244
121D. Ambassador J. Ciechanowski's report concerning his meeting of 13th June 1942 with the US Secretary of State C. Hull	251
121E. Minister J. Stańczyk's motion to increase clothing credit for those released from the Army	254
122A. Polish project to extend the duration of the Anglo-Polish Agreement of Mutual Assistance of 25 th August 1939	255
124C. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 2 nd July 1942	256
124D. Council of Ministers' resolution regarding the provisional organisation of the Ministry of Industry, Trade and Marine.	257
126C. Draft resolution of the Council of Ministers' concerning the employment in state offices of invalids and those released from the Army due to age	259

127D. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 14 th July 1942	260
127E. Outline of the international programme of agrarian parties	261
128A. Ambassador S. Kot's telegram concerning the arrest by the Soviet authorities of the Embassy's delegates	268
129B. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 11 th August 1942	269
129C. Gen. W. Sikorski's letter to Gen. Sir Alan Brooke Chief of the Imperial General Staff	270
130E. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 17 th August 1942	274
131C. Soviet attitude to national minorities in Poland	275
131D. The Polish Army in the USSR	282
131E. The question of Polish citizenship of non Polish nationals	293
131F. The release of Polish citizens detained by the USSR	300
131G. Welfare aid for the Polish population in the USSR	304
132D. Minutes of talks between Foreign Minister E. Raczyński and Foreign Secretary A. Eden on 27 th August 1942	312
133D. Telegram sent by H. Sokolnicki Counsellor of the Polish Embassy in Kuybyshev concerning British intervention in Moscow to release the arrested delegates of the Polish Embassy in the USSR	316
133E. The Minister of the Interior S. Mikołajczyk's motion for the Council of Ministers concerning the regulations of the Home Affairs Committee	317
133F. The Minister of the Interior S. Mikołajczyk's motion for the Council of Ministers granting the Minister of Internal Affairs exclusive rights in the field of home propaganda	319
134D. Ambassador S. Kot's telegram concerning attempts to obtain US intervention in Polish matters in the USSR	320
134E. Inter-allied group for the study of the activities of Germany and her allies	322
135E. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 7 th October 1942	328
135F. The Minister of Industry, Trade and Marine J. Kwapiński's motion for the Council of Ministers concerning the establishing of a Savings Committee	330
137C. Resolution of the Council of Ministers' concerning the provisional organisation of the Ministry of Finance, 17 th October 1942.	331
138C. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 3 rd November 1942	334
138D. Motive for the presidential decree concerning war tax on profit from marine trading and sea fishing; 30 th March 1943.	335
139D. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 19 th November 1942.	337
139E. The Minister of National Defence M. Kukiel's motion for the Council of Ministers concerning the changing of the regulations of the Ministerial Economics Committee	338

139F. Comments on the provisional rules and regulations of the Ministry of National Defence	339
141J. Motive for the presidential decree changing the regulation governing military courts, 9 th March 1943	348
141K. Text of the Polish Government's protest against German acts of terror carried out in occupied Poland prepared for the sitting of the Polish National Council	349
141L. The Minister of Industry, Trade and Marine J. Kwapiński's motion concerning Polish settlements in East Africa	353
142E. Motive for the presidential decree granting the Minister of Industry, Trade and Marine some of the rights granted to the Minister of Finance by the decree of 26 th February 1940 concerning the administering and control of Polish state property abroad	357
146A. Notes from the Conference at the Foreign Office on 26 th December 1942.	359
150A. Foreign Minister E. Raczyński's motion concerning preparing the Foreign Ministry's personnel for the period ending the war	362
155Z. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 21 st January 1943	364
156G. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 25 th January 1943	365
156H. The Minister of Industry, Trade and Marine J. Kwapiński's motion concerning additions to the 1943 budget	366
156I. The Minister of National Defence M. Kukiel's motion for the Council of Ministers concerning changes to the salaries of generals and lieutenants generals in the sterling area	367
156J. The Minister of National Defence M. Kukiel's motion for the Council of Ministers concerning financial rewards for officers on leave or on the inactive list with reduced salaries working for state institutions and in the private sector	371
156K. The Government's reply to a resolution passed by the Polish National Council concerning additional credits for 1942	375
158C. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 11 th February 1943	376
158D. Instruction concerning the preparation of candidates for the diplomatic and consular service	377
158E. The Cabinet Office director's letter to Minister J. Kwapiński's of 2 nd March 1943 concerning amendments to his paper delivered at the Council of Ministers meeting in 11 th February 1943	382
160B. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 25 th February 1943	384
160C. The Minister of Justice W. Komarnicki's letter to Prime Minister Gen. W. Sikorski regarding the reform of the regulation governing common courts.	385
164C. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 18 th March 1943	387

165A. Corrections passed by the Polish National Council to the draft presidential decree concerning responsibility for war crimes	388
165B. The Minister of Industry, Trade and Marine J. Kwapiński's motion for the Council of Ministers concerning additional posts and income for Foreign Ministry employees for 1943	391
165C. Motive for the draft presidential decree of 31 st March 1943 concerning changes to the presidential decree concerning state expenditure and income for the period 1 st January – 31 st March 1943	394
166D. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 31 st March 1943	397
167F. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 9 th April 1943	398
169C. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 21 st April 1943	399
169D. Letter of L. Grosfeld the Secretary-General of the Ministry of Labour and Social Welfare concerning the decision of the Council of Ministers to sign the Anglo-Polish Protocol on Invalid Welfare, 7 th April 1943	400
173B. Note characterizing the Polish communist grouping in Moscow	404
173C. Note concerning Soviet activities in German occupied Poland	409
174A. Foreign Minister E. Raczyński's note to Foreign Secretary A. Eden of 13 th May 1943 concerning the formation of a Polish division by the Soviet authorities	419
175A. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 17 th May 1943	421
177C. Foreign Minister E. Raczyński's motion for the Council of Ministers concerning the updating of posts and salaries for diplomatic posts for 1943	422
177D. The Minister of the Interior S. Mikołajczyk's reservation concerning Minister E. Raczyński's motion on updating of posts and salaries for diplomatic posts for 1943	425
177E. Foreign Minister E. Raczyński's reply of 20 th May 1943 to Minister S. Mikołajczyk's reservation	426
179B. Agenda for the Council of Ministers' meeting on 7 th June 1943	428
180E. Motivation for the list of persons receiving individual payments from the Ministry of Finance's budget	428
181A. Agenda for the Council of Ministers' meeting of 18 th June 1943	433
181B. Presidential decree covering expenditure on the Polish Armed Forces for the period from 1 st July to 30 th September 1943	435
182B. Agenda for the Council of Ministers' meeting of 22 nd June 1943	437
183B. Agenda for the Council of Ministers' meeting of 25 th June 1943	438
183C. The Minister of Finance H. Strasburger's motion for the Council of Ministers concerning additional posts at the Polish Embassy in Washington	439

183D. Foreign Minister E. Raczynski's motion for the Council of Ministers concerning changes to the posts and salaries for diplomatic offices in Mexico for 1943	440
183E. Foreign Minister E. Raczynski's motion for the Council of Ministers concerning changes to the posts and salaries for diplomatic offices in Iran for 1943	442
183F. Foreign Minister E. Raczynski's motion for the Council of Ministers concerning changes to the posts and salaries for diplomatic offices in Canada for 1943	443
183G. Foreign Minister E. Raczynski's motion for the Council of Ministers concerning changes to the posts and salaries for diplomatic offices accredited to the Greek Government in Exile	445
183H. Foreign Minister E. Raczynski's motion for the Council of Ministers concerning changes to the posts and salaries for diplomatic offices in Peru for 1943	446
192F. The Minister of Justice W. Komarnicki's letter to Minister K. Popiel concerning the Presidential decree concerning the organisation of the state central administration.	448
197C. Motion for the Council of Ministers concerning the posts of Secretary Generals in individual ministries	453
198G. Changes to the organisational statute of the Ministry for the Reconstruction of State Administration	454
201C. Prime Minister S. Mikołajczyk's letter to the C-in-C, Gen. K. Sosnkowski, concerning the Presidential decree about the organisation of the supreme military authorities, 19 th August 1943	456
201D. The Minister of Finance L. Grosfeld's motion for the Council of Ministers concerning the moving of credits in the budget of the Cabinet Office for 1943.	463
201E. The Minister of Finance L. Grosfeld's motion for the Council of Ministers to accept all changes proposed by the Polish National Council to the Presidential decree concerning state expenditure and income for the period from 1 st January to 31 st December 1943	464
201F. The Minister of Labour and Social Welfare J. Stańczyk's motion for the Council of Ministers regarding increasing welfare benefits to Polish refugees in Palestine	467
202B. The Minister of National Defence M. Kukiel's motion for the Council of Ministers concerning amendments to the universal military service law of 9 th April 1938	468
202C. Motivation for the Presidential decree regarding the compulsory handing over of weapons, explosive material and radiostations	471
207C. Directive of the Council of Ministers regarding organisational changes to summary courts and summary judicial procedures.	472

208D. Motivation for the Presidential decree regarding acting ranks in the Polish Air Force during times of emergency resulting from the war.	475
215E. Information regarding general political principles governing U.N.R.R.A.; 27 th November 1943.	479
216D. Instruction regarding the scope of the duties of the Inspector for Military Control of Occupied Territories	482
216E. Government principles regarding preparations for the occupation of Germany's eastern territories	487
219E. The Minister of Information and Documentation S. Kot's letter of 16 th December 1943 to the Minister of the Interior W. Banaczyk with a copy of his letter to the Finance Ministry of 22 nd October 1943 concerning credits for propaganda purposes in the U.S.A.	491
228A. Results of the U.N.R.R.A. Council's first session in Atlantic City	493
229D. Motivation for the Presidential decree regarding judge's exams at the Ministry of Justice.	499
231D. Council of Ministers' resolution concerning changes to the Council's resolution of 9 th April 1943 regarding the simultaneous employment of married couples in state institutions and industries as well as institutions subsidised and controlled by the state	500
233C. Letter from J. Zarański First Secretary of the Polish Embassy in London to the counsellor of the Polish Embassy J. Weytko	501
237E. Letter from A. Zaleski Head of the President's Civil Chancellery to the Head of the Cabinet Office regarding representation allowances, 9 th August 1943	503
237F. Presidential decree concerning the commemorative Cross of the Polish Army in France 1917-1939	504
238D. The Minister of Labour and Social Welfare J. Stańczyk's motion regarding the budget for the Polish delegation attending the International Labour Office Conference in Philadelphia	509
242H. Foreign Minister T. Romer's motion for the Council of Ministers concerning changes to the listing of posts and salaries for Foreign Ministry employees for 1944	513
242I. The Minister of Labour and Social Welfare J. Stańczyk's motion for the Council of Ministers concerning refugee welfare benefits for families of deserters from the Polish Army in the East	514
242J. Note written by O. Górka the Head of the Nationalities Department of the Interior Ministry for Minister W. Banaczyk	516
242K. Comments written by T. Modelski Head of the Security Department of the Interior Ministry concerning Minister J. Stańczyk's motion regarding refugee welfare benefits for families of deserters from the Polish Army in the East	518

242L. The Minister of Religious Affairs and Public Education Rev. Z. Kaczyński's motion for the Council of Ministers concerning the provision of a one off grant to students attending the Private-Economic Administration Course	519
243E. Motivation for paragraphs 2, 5 and 10 of the statute of the Ministry of Religious Affairs and Public Education	520
253F. Letter of F. W. Leith-Ross Chairman of the Inter-allied Committee for Post-War Requirements to representatives of European members of the CCE	523
The Minister of Industry, Trade and Marine J. Kwapiński's reply to F. W. Leith-Ross	525
264C. Motive for the Presidential decree regarding the rights of the press .	527
285G. The Minister of the Interior W. Banaczyk's comments to the draft Presidential decree about public assemblies	542
285H. Note from the Security Department of the Interior Ministry concerning the draft Presidential decree about public assemblies . . .	544
286B. General motive for the electoral law to the Sejm (Lower House) and Senate	546
297A. Ambassador J. Ciechanowski's note of 7 th September 1944 regarding the Conference at Dumbarton Oaks	556
298C. Agreement on health and sanitary welfare for displaced persons.	559
327B. The renewal of non-military credits from France to the Polish Government	572
327C. Continuing efforts to resume civilian credits for the Polish Government from France.	574
338G. Ambassador J. Ciechanowski's minute of 25 th April 1945 concerning Soviet Minister V. Molotov's visit to Washington.	575
346B. Telegram report of S. Glaser Minister in Belgium providing information about his visit to Paris concerning displaced persons . . .	583
350E. Ambassador J. Ciechanowski's note of 15 th April 1945 regarding relations with U.N.R.R.A.	585
352G. Motive for the presidential decree concerning changes to the presidential decree of 12 th March 1937 concerning the service of regular army officers	590
354F. E. Hutten-Czapski's telegram concerning his tour of Germany .	591
354G. E. Hutten-Czapski's report of his visit to several DP camps in Germany and Austria between 22 nd May and 4 th June 1945	592
354H. Motive for the four projects of the presidential decrees	599
356G. Draft Presidential decree regarding changes to some of the regulations concerning the organisation of the Armed Forces	601